

เรื่องเก่าเล่าใหม่ - นิทานคำสอน

ลักษณะสำคัญของนิทานคำสอน

ชื่อเรื่องเป็นชื่อสัตว์ซึ่งเป็นตัวละครสำคัญ
เช่น ราชสีห์กับหนู กระต่ายกับเต่า

ลักษณะสำคัญของนิทานคำสอน

ตัวละครแต่ละตัวมี *ลักษณะแบน*
(*flat* หรือ *stereotype*) แต่ละตัวสะท้อนลักษณะ
หรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของมนุษย์

ลักษณะสำคัญของนิทานคำสอน

ตัวละครในเรื่องมักมี 2 ตัว มีความสัมพันธ์
ในลักษณะที่ก่อให้เกิด *ความขัดแย้ง (conflict)*
นำไปสู่การแก้ปัญหา การหาทางออก
สะท้อนบุคลิกลักษณะ ดี / ต้อย ถูกต้อง / ผิด
ตามอุดมคติของสังคมยุคนั้น

ลักษณะสำคัญของนิทานคำสอน

นิทานแต่ละเรื่องเป็นเรื่องสั้น ๆ

ลักษณะสำคัญของนิทานคำสอน

ไม่มีการบรรยายรายละเอียดของ *ฉาก*
(เวลาและสถานที่)

ลักษณะสำคัญของนิทานคำสอน

- เรื่องเริ่มต้นด้วยการเสนอตัวละครสำคัญ และเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

หมากับเงา

หมาตัวหนึ่ง คาบเนื้อเดินข้ามลำธาร
แลเห็นเงาของตนเองในน้ำ คิดว่าเป็นหมาอีกตัวหนึ่ง
หมาตัวนั้นนึกอยากได้ก้อนเนื้อที่เห็นในเงา จึงขันโตกว่า
จึงอ้าปากหวังจะจับก้อนเนื้อ
ก้อนเนื้อที่หมาตัวนั้นคาบอยู่ก็หลุดจากปาก หล่นลงไปปนน้ำ

๐ ๐ ๐

ความโลภทำให้ทุกสิ่งสูญสิ้น แม้แต่สิ่งที่มีอยู่

ชื่อเรื่อง

ตัวเรื่อง

- สัน / กระชับ
- ตรงสู่ประตืน

คติสอนใจ

และ
หมาตัว
ก่อนเห็น

หนึ่ง
ตกว่า
ปนน้ำ

รูปแบบของนิทานอีสป

ชื่อเรื่อง

ตัวเรื่อง

- ลััน / กระชับ

- ตรงสู่ประเด็น

คติสอนใจ

จากนิทานมาเป็นสำนวน

โกได้พลอย
อุงนเปรี๊ย
กระต่ายตื่นตูม

นิทานคำสอนดั้งเดิมในบริบทสังคมปัจจุบัน

- การเล่านิทานแบบดั้งเดิม
เล่าด้วยปาก

นิทานคำสอนดั้งเดิมในบริบทสังคมปัจจุบัน

- การเล่านิทานในสังคมปัจจุบัน
  - เล่าด้วยปาก
  - ภาพวาด / การ์ตูน
  - ภาพยนตร์การ์ตูน
  - ละครเด็ก
  - เพลง

Ernest Griset 1843-1907

Clip นิทานคุณธรรม ชาวนาغبงูเห่า

• เล่าให้ใครฟัง
เด็ก
ผู้ใหญ่

ตกแต่งเรื่องให้น่าสนใจ

Clip กบเลือกนาย

ปรับคติธรรมคำสอนเดิมให้เข้ากับบริบทสังคมปัจจุบัน
นิทานชาดกเรื่อง “กระต่ายตื่นตูม” ใน *ไตรภูมิโลกวิไลยภพ*
พระธรรมเทศนาเรื่อง “กระต่ายตื่นตูม”

Clip สีสาวชีวิต กระต่ายตื่นตูม

ปรับคิดธรรมดาสอนเดิมให้เข้ากับบริบทสังคมปัจจุบัน
อิสปพบผู้นำมือโปร

ตีความใหม่ให้เข้ากับบริบทสังคมปัจจุบัน

Clip กระต่ายตื่นตูมกับเจ้านกแสงตะวัน

นกกินปลีหางยาวเขียว *Aethopyga nipalensis*
(green-tailed sunbird)

เป็นนกกินน้ำหวานสีเขียวที่ประจำอยู่ที่ดอยอินทนนท์ มักพบหน้าน้ำหวานจากดอกโคมญี่ปุ่น ไม้ก็ดอกกุหลาบพันปี เป็นนกที่ไม่ค่อยจะอยู่นิ่งเท่าไร จะบินไปหาน้ำหวานจากดอกไม้ดอกโน้นทีดอกนี้ที ส่งเสียงแหลมให้รำคาญอย่างน่ารักน่าชัง พบได้ในช่วงเช้าๆ หากแดดจ้าจะหลบแดดเข้าป่าที่บมองหาและเห็นได้ยาก นกแสงตะวันด้วยสีสรรที่สดใสหลากหลายสีมาก น่าจะมีครบทุกสี นกกินปลีหางยาวเขียวก็เช่นเดียวกับนกกินปลีชนิดอื่นๆ มีลำตัวค่อนข้างบอบบาง คอสั้น หัว มีขนาดได้สัดส่วนกับลำตัว ปากเล็กยาวเรียวยาว โค้งลง มาก และ ปลายแหลม ซึ่งมีประโยชน์ในการ สอด เข้าไปในระหว่างกลีบดอกไม้ เพื่อดูดกินน้ำหวาน

ใช้ประโยชน์หรือเพื่อวัตถุประสงค์นอกเหนือการสั่งสอน

Clip เพลงชวานากับงูเห่า วง Fly

นำลักษณะสำคัญของนิทานคำสอนเดิมมาใช้สร้างเรื่องใหม่
(หรือนำไปประกอบในเรื่องสมัยใหม่)

ภาพวาด / ภาพการ์ตูน เล่านิทาน

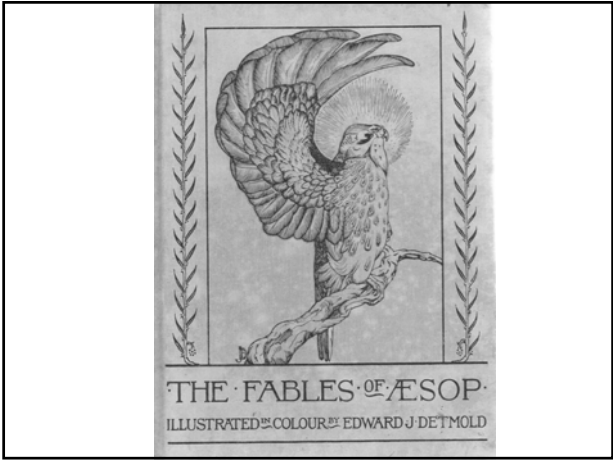

THE MONKEYS AND THEIR MOTHER

THE GRASSHOPPER AND THE OWL

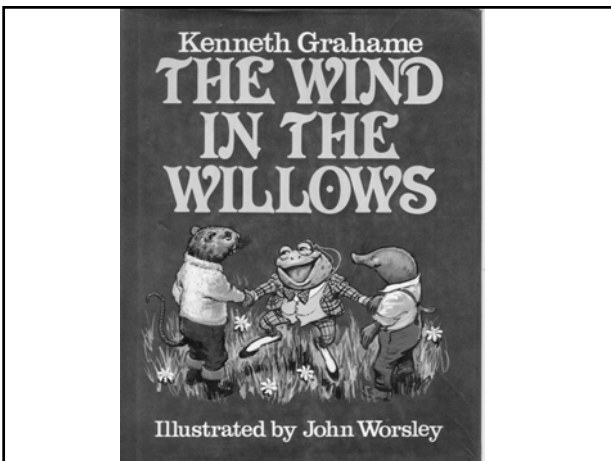

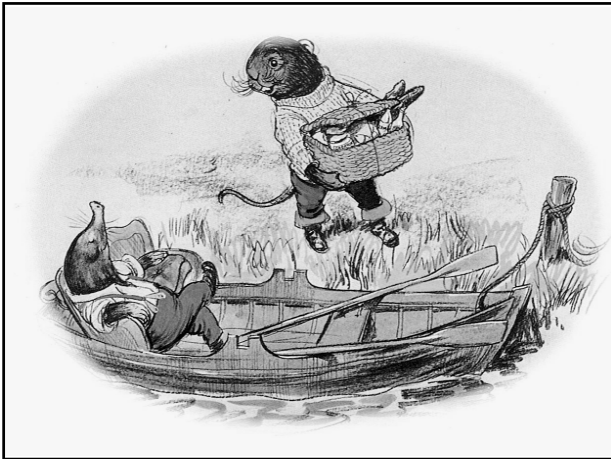

นำลักษณะสำคัญของนิทานคำสอนเดิมมาใช้สร้างเรื่องใหม่

พระราชนิพนธ์และฝีพระหัตถ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

เรื่องที่ ๑ นายเลือกกบ
วันนั้นเป็นวันที่ กบออกมาเดินว่า
ฉลองหน้าแล้ง ประชุมสมัยพิเศษให้
นายรัก ทั้งๆ ที่ไม่ใช่หน้าที่ของกบที่จะ
ออกมาหน้าแล้งเลยทีเดียว

กบชุดนี้ ไม่ได้ชุมนุมเลือกนาย
แต่ชุมนุมให้นายเลือกกบ จะได้ว่า
คณะกรรมการนี้ มีความจงรักภักดี ไม่
จำเป็นที่นายจะตีลงไล่จากกบ
ทั้งคับท้อเป็นคางคก เป็นกบตัวอื่นๆ
ต่อไป ไม่ต้องไปเป็นคางคกตัวลุดลุด
นี่ทานเรื่องนี้ สอนให้รู้ว่า กบ
ไม่ต้องเลือกนายหรอก เพียงแต่กบ
ทำตัวนั้สยัตุ ร้องอ้อบๆ เมื่อคว
ร้องอ้อบๆ แล้วนายก็จะเลือกกบเอง
ไม่ลาละวาทดอกเล็กเขอชายสให้
กบต้องกลายเป็นคางคกไป

กิจกรรม

ให้นักศึกษาชม Clip การแสดง แล้วตอบคำถาม

กิจกรรม

1. การแสดงที่ได้ชมไปแล้ว เป็นการนำเรื่องเก่ามาเล่าใหม่อย่างไร
2. การแสดงนั้นเข้ากับบริบทสังคมไทยปัจจุบันอย่างไร
